

eko.

Posti Oy

Posti Green

2017

Ekorosks kundtidning | Ekoroskin asiakaslehti

**KÄÄNTÖ-
PUOLELLA**
suomenkielinen
versio

**Tema-
nummer
om käll-
sortering**

Plast och kartong i skilda kärl

Ekorosk debiterar behandlingsavgift för energiavfall. Plast och kartong som sorteras skilt i egna kärl påförs ingen behandlingsavgift, kunden betalar endast tömningsavgift.

I TUNNAN FÖR PLAST:

- tomma och rena förpackningar av plast eller styrox
  - yoghurtburkar
  - smöraskar
  - plastförpackningar för pålägg, ost och färdig mat
- plastpåsar, -kassar och -omslag
- plastflaskor och -burkar
- kanistrar, helst tillplattade

Rena plastförpackningar packas i en plastpåse eller läggs utan påse i soptunnan

I TUNNAN FÖR KARTONG:

- wellpapp
- tomma livsmedelsförpackningar av kartong
  - kartongburkar
  - kartongförpackningar
  - papperspåsar för mjöl och dylikt papperskäril
- hylsor från wc-och hushållspapper
- omslag från kopieringspapper

Kartongförpackningar ska plattas till och förpackas in i varandra. Torra kartong-förpackningar ska läggas i soptunnan utan plastpåse, du kan använda en papperskasse

Bild: Björn Stjernvall

Källsorteringen går framåt

Från årsskiftet blev det igen obligatoriskt för bostadsbolag med minst 10 bostäder att sortera kartong skilt, efter ett uppehåll på ett par år. Nytt från början av juli är att bostadsbolagen ska sortera också plast skilt. Ifrågavarande kartong och plastinsamling hör till producentansvaret, dvs. konsumenterna har betalat för behandlingen redan när de köpte varan i butiken, därmed uppbär Ekorosk ingen behandlingsavgift för den separatsorterade kartongen och plasten.

Ekorosk har tagit det operativa beslutet att övergå till separatinsamling av bio- och energiavfall på hela verksamhetsområdet från och med den 1.7.2018. Ekorosk kommer att begära att Österbottens avfallsnämnd ändrar sina avfallsföreskrifter så att separatinsamling av bio- och energiavfall blir obligatorisk från nämnda datum.

Den optiska sorteringshallen var säkert ett bra sätt att komma igång med sortering och återvinning för 27 år sedan, men

har nu kommit till sin vägs ände. Ett nytt optiskt sorteringsystem för flera miljoner euro, som endast utför samma sorteringsarbete som hushållen redan gjort hemma känns inte skäligen. Därtill blandas påsarna och går sönder under transporten vilket ytterligare försvårar återvinningen. Mängden energiavfall kommer att minska i och med producentansvaret, vilket gör en ny sorteringsanläggning ännu mer oändamålsenlig. Myndigheterna kommer också att öka målsättningarna för hur stor andel av bioavfallet (svarta påsar) som måste återanvändas samt stipulera att bioavfallet borde samlas in separat. Den separata insamlingen av bio- och energiavfall innebär inte ett större sorteringsarbete för hushållen, enda skillnaden är att när man bär ut avfallet så sätter man ena påsen i ett kärl och andra påsen i ett annat kärl.

Jag önskar alla läsare en skön sommar!

Michael Östman, verkställande direktör

Göran lägger kartong och

I husbolaget där **Göran Strömberg** bor har invånarna under våren börjat lägga kartong och plastförpackningar i skilda soptunnor. Detta beror på att Österbottens avfallsnämnd bestämt att kartong och plastförpackningar ska få egna soptunnor i alla husbolag med 10 eller fler bostäder på Ekorosks område.

I sommar kommer husbolagen att få skilda soptunnor märkta för sortering av kartong och plastförpackningar. Soptunnorna placeras ut efter en överenskommelse mellan fastighetsägaren och avfallstransportören.

- Fastighetsägaren, disponenten eller

husbolagets ordförande väljer en avfallstransportör som man kontakter och avtalar om storleken på soptunnorna och hur ofta de ska tömmas, berättar Ekorosks företagsrådgivare **Marko Berg**.

Han påpekar att kartong och plastförpackningar som läggs i skilda soptunnor tas emot gratis av producentorganisationerna, eftersom hushållen redan betalat en liten återvinningsavgift när de köpte varan som var förpackad i kartong- eller plastförpackningen. Men fastighetsägaren betalar förstås för tömningen av dessa soptunnor till avfallstransportören.

Göran Strömberg lägger gärna kartong

Göran Strömberg diskuterar sorteringen av kartong och plastförpackningar i skilda soptunnor med Ekorosks företagsrådgivare Marko Berg.

Görans tips:

1 Samla kartong och plastförpackningar i varsin plastpåse i garderoben i hallen. Dessa kan du ta med när du går ut. Töm plastpåsen med kartong i sin soptunna, sen slänger du all plast i soptunnan för plastförpackningar.

2 Skriv in sorteringsanvisningarna i bolagsordningen. Då är det lätt att följa upp att alla sorterar rätt.

KARTONG

- Mjolk- och saftpaket
- Matförpackningar av kartong för färdigmat och halvfabrikat
- Flinglådor
- Papperspåsar och -kassar
- Pizzalådor och äggkartonger
- Engångskärl av kartong
- Hylsor från wc- och hushållspapper
- Omslagspapper från t.ex. kopieringspapper och dryckesburkar
- Lådor av wellpapp

PLASTFÖRPACKNINGAR

- Livsmedelsförpackningar av plast, så som yoghurtburkar, smöraskar samt förpackningar för charkuterier, ost och färdigmat
- Plastförpackningar för tvättmedel, schampo och tvål
- Flaskor, kanistrar och burkar av plast, helst tillplattade
- Plastkassar, -påsar och -omslag

plast i skilda soptunnor

och plastförpackningar i skilda soptunnor, eftersom mängden ljusa påsar minskar när man sorterar kartong och plast skilt.

- Jag är för sparsam för att betala behandlingsavgift till Ekorosk för kartong och plast i ljusa påsen när producenterna tar emot dem gratis, säger han.

Göran Strömberg påpekar dessutom att husbolaget inte behöver tömma soptunnan för energiavfall varje vecka när antalet ljusa påsar minskar. Det innebär också en insparing, eftersom varje tömning kostar.

HEMVÅRDEN MÅSTE LÄRAS UPP

Sorteringen av kartong och plastförpack-

ningar fungerar bra i Göran Strömbergs husbolag.

- Jag skulle påstå att 90 % av husbolagets invånare sorterar rätt, svårast är det att få hemvården med sig. Hemvårdarna har så bråttom att de lägger allt i en och samma påse som de slänger i första bästa soptunna, de måste läras upp, tycker han.

Detta tar Ekorosk fasta på och vi kontaktar i sommar hemvården i alla medlemskommuner för att påminna om sorteringen av kartong och plastförpackningar i husbolagen.

Text: Pia Grankvist • Bild: Reetta Olkinuora

Inga problem med två kärl på gården

– Speciellt Helinä har alltid varit en miljö-kämpe, därför skaffade vi skilda kärl för energi- och bioavfall, berättar **Petri Tapaninen**.

När denna intervju görs i början av juni har paret Tapaninen i Jakobstad haft sina två skilda kärl för ljusa och svarta påsar i tre veckor.

Paret hade läst i tidningen att svaga eller överfulla soppåsar orsakar problem när de går sönder under transporten till sorteringsanläggningen. Det har visat sig att hela 40 procent av soppåsarna har gått sönder när avfallet anländer till anläggningen.

– Det har varit precis lika smidigt att handskas med två kärl som med ett, berättar Petri Tapaninen. Samtidigt säger han sig förstå att de som byggt fina soppak åt sitt avfallskärl nu kan känna sig lite besvikna.

Paret tycker det är viktigt med sortering och Petri visar den utdragbara lådan under diskbänken. Där finns ämbar för ener-

gi-, bio-, metall- och glasavfall.

Petri tycker att man alltid kan göra mer för miljön, men att det viktigaste är att se till att skräp inte uppstår.

– Aldrig blir man helt perfekt, ler Petri, samtidigt som Helinä konstaterar att det är svårt att veta exakt vad i ens konsumtion som alstrar mest koldioxid.

Text och bild: Maria Rönnqvist

- 30 % rabatt på behandlingsavgiften för svarta och ljusa påsen till hushåll som frivilligt lägger dem i skilda soptunnor
- Intresserad? Avtala med transportören om en mindre tunna för svarta påsen
- 1.7.2018 börjar alla hushåll på Ekorosks område lägga svarta och ljusa påsen i skilda soptunnor (om Österbottens avfallsnämnd ändrar föreskrifterna)
- Ekorosk överväger att dela ut soptunnor för svarta påsen till alla hushåll år 2018. Ekorosk skulle äga de här soptunnorna.

Ta asbesten på allvar – kartlägg den!

Detta uppmanar oss asbestkartläggaren **Taru Ketonen** från Pohjanmaan Erikoispu-ru Oy. En kartläggning av asbest innebär att man undersöker om det finns asbest i byggnadens konstruktioner innan man renoverar eller bygger om. Om man river något med asbest i utan att skydda sig på rätt sätt tar man risker med sin hälsa. Därför ska man göra en kartläggning först.

År 2016 skärptes lagen om asbestarbeten så att man måste utföra en asbestkartläggning i alla fastigheter som är byggda före 1994 när de ska renoveras.

- I praktiken innebär det här att en kartläggning ska göras alltid när något ska rivas i en byggnad som är byggd före 1994. Asbesthalten i materialen som rivs måste utredas, berättar Ketonen.

Vid en kartläggning tar man också materialprov av konstruktionerna, de skickas till ett laboratorium för analys. Resultaten dokumenteras i en rapport som står som grund för asbestsaneringen, om det framkom asbest vid kartläggningen.

- Asbest kan vara svår att upptäcka eftersom den har använts i olika material och konstruktioner. Särskilt 70-talet var en guldålder eftersom den var billig, slitstark, brandsäker och lätt att bearbeta, påpekar Ketonen.

Asbestkartläggare Taru Ketonen påminner fastighetsägare till hus byggda före år 1994 att göra en asbestkartläggning innan de river något.

TILLSTÅND FÖR ASBESTSANERING

Endast ett företag som har tillstånd för asbestsanering får utföra rivningsarbeten där man hanterar material som innehåller asbest. Även byggarbetarna som utför asbestsaneringen ska vara utbildade för detta. Regionförvaltningsverkets avdelning för arbetarskydd upprätthåller en lista på personer som har rätt att utföra asbestrivningsarbete.

MOTTAGNING AV ASBESTAVFALL

Asbestavfall ska packas tätt till exempel i platsäckar om försluts ordentligt och märks med en varningstext som innehåller ordet "asbest". Endast Ekorosks avfallsanläggningar i Pirilö i Jakobstad och Storkohmo i Karleby tar emot asbestavfall. Återvinningstationerna tar inte emot asbestavfall.

**Text och bild:
Pia Grankvist**

SOMMARSTUGOR OHOJ!

FÖRMULTNAR DETTA?

HÖR DE HÄR hemma bland de svarta och ljusa påsarna? När sommaren kommer och folk flyttar ut till sommarstugan, börjar det dyka upp märkliga saker vid sorteringshallen för svarta och ljusa påsar. Det beror på att en del använder fritidsbostädernas avfallskärl som en återvinningsstation, trots att man bara får lägga svarta och ljusa påsar med hushållsavfall i dem. Allt annat avfall tas emot gratis vid återvinningsstationerna, som finns till även för sommarstugegästerna. Mera information om sorteringen och stationernas öppettider finns på vår hemsida www.ekorosk.fi

DAGS ATT TÖMMA UTEDASSET?

DET BÄSTA SÄTTET att bli av med resterna från utedasset är att kompostera dem. Blanda ut dassresterna med finfördelat luftigt material som flisade grenar, kvistar och häckklipp. Nästa sommar har kompostmassan blivit ett utmärkt gödningsmedel till trädgården. Du kan också lägga bioavfall i komposten tillsammans med dassresterna om du täcker det väl med kompostmassan. Det går att gräva ner kompostmassan på egen mark om du inte vill gödsla med den.

eko.

2017

Ansvarig utgivare
Michael Östman
Ab Ekorosk Oy
Spituholmsvägen 90
68600 Jakobstad
(06) 781 4500
info@ekorosk.fi
www.ekorosk.fi

Produktion
Pia Grankvist
Ab Ekorosk Oy

Redaktionsråd
Pia Grankvist
Michael Östman
Marko Berg
Johanna Pesola
Reetta Olkinuora

Pärmbild
Maria Rönnqvist

Layout
Elina Korpiaho,
Lönnberg Print & Promo

Tryckeri
Lönnberg Print & Promo